

TOEGANKELIJKHEID IN ANDERE LANDEN

NA DE PERIODE IN HET JAAR WAARIN VELEN EEN REIS NAAR HET BUITENLAND MAKEN OM HUN VAKANTIE TE VIERN, IS HET EEN MOOI MOMENT OM OP EEN RIJTJE TE ZETTEN HOE IN ANDERE EUROPESE LANDEN MET TOEGANKELIJKHEID WORDT OMGEGAAN.

Geïnspireerd door de vele voorbeelden die ik op mijn eigen reizen tegenkwam en toegestuurd kreeg door lezers, zette ik ze op een rijtje. Het werd ondoenlijk alles in één artikel te laten zien. Ik koos voor het artikel in deze uitgavevoorbeelden uit Italië. Eerlijk gezegd één van de landen waar ik me als rolstoeler ook het minst beperkt voel.

Gek eigenlijk, want de openbare ruimte bestaat voornamelijk uit bestrating die slecht is, trottoirs die hoog zijn en smal en bovendien lang niet altijd een oprit hebben en gebouwen die uit tijden stammen toen een rolstoel en rollator niet bestonden. Wat maakt dan dat ik me er niet zo beperkt voel?

De Italianen

Allereerst de bevolking. Iedere Italiaan is voorkomend naar een mindervalide. Hoe hard ze ook rijden, ze stoppen als er iemand met een stok of rolstoel wil oversteken. Ook als er geen zebrapad is. Ze willen de mindervalide ook altijd helpen en lopen hem of haar niet zomaar voorbij. Meerdere malen kwam het ook dit jaar voor dat een echtpaar of gezin me achterop komt en passeert in een straat en zich toch omdraait om gedag te zeggen. Kinderen zwaaien naar me of komen naar me toe om 'ciao' te zeggen en weer door te lopen. Het voelt heel bijzonder.

Die attitude voelt soms zelfs ongemakkelijk. Als ik in de supermarkt aansluit achteraan de rij van één van de kassa's, wijkt de hele rij om mij voor te laten gaan. Heel bijzonder voor mij, maar voor hen gebruikelijk naar mindervaliden. Natuurlijk maak ik daar geen gebruik van. In mijn rolstoel vind ik zelfs dat ik in de luxere positie ben dat ik kan zitten tijdens het wachten en helemaal geen voorrang nodig heb. Dat vinden zij dan weer lastig.

De vele oplossingen

Als er veel moeite wordt gedaan om goede oplossingen te bieden, heb ik ook begrip voor situaties waar het (nog) niet lukt. Want één ding moet gezegd: als ze de toegankelijkheid proberen te realiseren, doen ze het ook zodanig dat het ook echt toegankelijk wordt. Dat lukt overigens in de openbare ruimte makkelijker dan in de gebouwen. Zo wordt op veel plekken getracht een hellingbaan te maken als alternatief voor de vele toegangen met trappen. Door de vele actief belijdende gelovigen die kerkdiensten willen bijwonen, is de toegang tot de kerk in een plaats vaak toegankelijk gemaakt. Maar ook openbare gebouwen als theaters en musea.

Bij sommige gebouwen wordt zelfs de straat aangepast om ruimte te maken voor de hellingbaan, zoals u op de foto van deze kerk kunt zien. De hellingbaan is zo uitgevoerd dat die mooi past in het beeld en aansluit op de omgeving.

Dit museum heeft bij de entree buiten een uitleg met plattegronden staan over zowel de locatie als het gebouw. Die is op een toegankelijke hoogte geplaatst, waardoor die ook voor rolstoelers en kleine mensen leesbaar is, is bovendien ook in braille uitgevoerd én er is een audioknop die de informatie in meerdere talen voorleest.

Deze hellingbaan past mooi in het beeld, is uitgevoerd met een rustplek en heeft een toegankelijke hellingshoek.

Ook de straatverlichting in Italië kent varianten die voor mindervaliden fijner zijn. Voor hen is het plezierig als het loopoppervlak goed verlicht is. Met de hoge lantaarnpalen die bij ons gebruikelijk zijn, is dat niet altijd optimaal realiseerbaar. Deze lantaarnpalen hebben naast een prachtig design ook de plezierige bijkomstigheid dat de lichtbron veel lager zit dan we in Nederland kennen, waardoor er meer licht op de bestrating valt.

Soms wordt desnoods een van de trappen opgeofferd, zodat die toegang alleen nog maar via een hellingbaan bereikbaar is, zoals bij dit theater.

Hopelijk bieden deze voorbeelden inspiratie om nog eens met andere ogen naar de situaties in Nederland te kijken, zodat er nog meer toegankelijk gemaakt kunnen worden.

DENISE A.M. JANMAAT,
DIRECTEUR NEDERLANDS
INSTITUUT VOOR
TOEGANKELIJKHEID

De initiatiefnemers van Platform Toegankelijkheid:

